

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis Thursday, November 17, 1983

Nr. 217

KIPRO TURKAI SKELBIA NAUJA RESPUBLIKA

ŽVILGSNIS Į JAV POLITINIUS VINGIUS LIETUVOS ATŽVILGIU

Dr. KOSTAS R. JURGELA,
VLIKO viceprim. polit. reikalams

Neseniai išleistoje santraukoje (GST — Esme) apie JAV santykius su Sovietų Sąjunga, Valstybės departamentas pažymi, kad po 1917 m. revoliucijos santykiuose su Maskva pasireiškė keli ryškūs tarpiniai. Jų tarpe „minimalių ryšių laikotarpis, sudėtinga karo meto santarvė, stabdymas įtemptos šalio karo varžybos, ir paskiausias nesėkmingos detantės laikotarpis“. Pastarajame dešimtmetyje „priešiški pasikeitimai Sovietų elgesyje žymiai ap sunkino Sovietų-Amerikos santykių tvarkymą“. Rytų-Vakarų varžybas įtraukiant kas kartą daugiau ir daugiau tarptautinių problemų.

Tai visiškai tikslus apibūdinimas.

Valstybės departamentas nurodo, kad abidvi pusės yra pajėgios viena kitą sunaikinti, ir todėl „centrinis elementas mūsų santykiuose yra pastangos išvengti branduolinio karo“. JAV naujai įsipareigojo „atkurti savo karinę ir ekonominę galybę ir moralinį pajėgumą“. Kartu siekiama Sovietų vadovus įtraukti į „kurbingą pokalbį“. Esą „gėsmingos nuolatinės akistatos su Sovietų Sąjunga mes nelaukime neišvengiamai. Tokia akistata ap sunkintų pastangas mūsų siekiniams įgyvendinti — laikai, žmogaus teisės, ekonominės pažangos, sritims pastovumams. Mūsų politika, jei patvariai bus jos laikomasi, skatina Sovietų tarptautinių nuostatų ir galės padėti pagrįsti kūrybiškam santykiavimui tarp mūsų kraštų“.

Sovietų „Eurazijos“ geografinė padėtis liečia Amerikos ir jos draugų interesus dviejuose žemynuose. Marksistinė-leninistinė ideologija yra visiškai skirtinga nuo mūsų. Tačiau taiki pasaulio santvarka nereiškia, kad mes turime sutarti visais

reikalais. Ji reikalauja, kad Maskvos elgesys būtų saistomas branduolinio amžiaus poreikių“.

„Daugiausia rūpestį kelia šie Sovietų veiksmai“:

— Tebesitęsiantis karinio vy-

ravimo siekimas;

— Nekūrybinės pastangos svetimą sovietinį kūrpalį primesti tarptautinei nepriklausomoms Sovietų klientams ir sąjungininkams, ypač Lenkijai;

— Nesiliaujantis sularčių ir susitarimų tempimas iki pažėdimo ribos ir, kai kuriais atvejais, toliau ribos; ir

— Nuosekliai blogas rekordas žmogaus teisių reikalu, prieštaraujantis Sovietų įsipareigojimams pagal Helsinkio susitarimus“.

Departamentas pastebi, kad „Sovietų Sąjunga yra ir pasiūlyks globalinę supergalybę“. Jos vadovai jaučiai paveikiami „JAV veiksmų, kurie ryškiai atskleidžia agresijos rizikingumą. Mus rūpina Sovietų įsipareigojimas vyrauti kariniu pajėgumu. Mes turime imtis priemonių karinei lygsvarei atstatyti. Kad atgraižius Sovietų palinkimą naudoti jėgą, skatinti nepastovumą, mes paryskino me, kad mes pasipriešinsime pasikėsinimas prieš mūsų ir mūsų sąjungininkų bei draugų gyvybinius interesus. Kadangi Sovietų klientams ateinant, į valdžią laisvė yra ribojama, mes privalome remti tuos, kas turi teigiamą pakeitimą sovietiniam modeliui. Galop, skatinant Maskvą laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų, mes privalome nepalikti Maskvai jokių abejonių dėl mūsų ketinimų“.

(Nukelta į šeštą puslapį)

— Rusai neišvaziuoja iš Žemės. Jie laukia, kad amerikiečiai padarytų jiems nuolat.

Colorado ir Wyoming valstijose dabar pats geriausias medžiotojų laikas. Medžiotojai turi teisę šaudyti fazanus.

ARGENTINOJ SUIMTAS GEN. OTTO PALADINO IR DU PULKININKAI

KARIUS SUĖMĖ DABARTINĖ KARIUOMENĖS VADOVYBĖ, TRIM CIVILIŲ TEISEJAM ĮSAKIUS

BUENOS AIRES, Argentina. Dabartinė Argentinos kariuomenės vadovybė, civiliniams teisėjams įsakius, suėmė generolą Otto Paladino, kuris, susitaręs su 3-A organizacija, gaudė įtariamus asmenis, juos patardavo ir nužudydavo.

Argentiniečiai jau išrinko naują prezidentą. Išrinktas Raul Alfonsin rinkiminėje kampanijoje pareiškė, kad teismai spres visų karių, nusizengusių įstatymams, nusikaltimus.

Prezidentas išrinktas, bet naujoji vyriausybė dar nesudaryta. Kraštą dar tebevaldo Argentinos kariškoji vyriausybė. Visus svarbesnius reikalus sprendžia gen. Bignone ir gen. Cristiano Nicolaides.

Argentinos kariuomenės vadams nušalinus civilinę vyriausybę, Argentinos kariuomenės žvalgybos viršininku buvo gen. Otto Paladino. Jis vadovavo kovai prieš įsigalėjusius darbininkų unijų vadus, anarchistus, sindikalistus, komunistus, liberalus ir kitokioms politinėms grupėms priklausančius žmones.

Gen. Paladino buvo labiausiai bijomas karys, nes vadovavo kariškiai organizacijai, areštuojančiai viešosios tvarkos priešus.

Teisėjas Jose Nicasio Dubar pasirašė įsakymą pirmon eilės suimti generolą Paladino. Jis tuojau padarė į kėlėjimą. Jis turės kalėjime sėdėti iki teismo, niekas jo iš kalėjimo išimti negalės.

Be to, suimtas ir pulk. Rodolfo Scholici Moreno bei pulk. Ruben Dario Gonzalez Figueroa. Jie buvo artimiausi žvalgybos viršininko bendradarbiai.

Atrodo, kad prokuratūroje yra buvę glaudūs generolo Paladino bendradarbiai.

Susidaro įspūdis, kad suimtieji turės aiškintis teisme ir bus paskirtos bausmės už sau-

MEKSIKA, VENEZUELA BĖJO INVAZIJOS

WASHINGTON, D.C. — Ke-

turiu Amerikos valstybių ambasadoriai posėdžiauja WASHINGTON, D.C. Atrodo, kad jie bijo svetimos valstybės invazijos. Niekas nesirengia įsiveržti į Venezuėlą, Panamą, Meksiką ar Kolumbiją, bet šių valstybių ambasadoriai planuoja sutarties projektą, kurioj pasisakys prieš invaziją į bet kurią valstybę.

Meksika bijo, kad JAV ginkluotos pajėgos gali įsiveržti į bet kurią Centro Amerikos valstybę. Ambasadoriai pasmerkę JAV maršą įskelimą į Grenadą.

GRENADOJ SUDARYTA VALDOMOJI TARYBA

ST. GEORGES. — Jau minėjome, kad Grenadoje savaitės pradžioje buvo sudaryta laikinoji salos vyriausybė, kuri paruošė kraštą rinkimams.

Trečiadienį paskelbta, kad saloje sudaryta kraštui valdyti taryba. Vyriausybė už savo žingsnius turės duoti atskaitomybę tarybai, pasiaiškinti dėl kai kurių veiksmų ir atkreipti dėmesį į tarybos narių nurodymus.

Grenados taryba taip pat yra laikina. Ji galios iki ateinančių rinkimų. Jos darbas skaičys baigtas, kad pasibaigęs rinkimai.

Grenados tarybos nariai buvo pakviesti į JAV ambasadą, kur jiems pranešta apie JAV karių padėtį saloje. Tarybos nariams buvo pasakyta, kad JAV kariai planuoja išvykti iš Grenados dar prieš Kalėdas.

Tarybos nariai pasiryžę taip tvarkyti salos administraciją, kad JAV kariai dar prieš Kalėdas galėtų išvykti iš Grenados. Sala turi būti apvalyta nuo maistinių.

Kai Vakar Ženevoje buvo susitike Amerikos ir Sovietų atstovai tartis dėl atominių raketų kontrolės, Sovietų Sąjogos atstovas Kviecinskis pranešė, kad Sovietų atstovai nesitars su JAV atstovais, kol Amerika nesustos vežti vidutines galios raketų į Vakarų Europą.

RAUF DENKTAS PRANEŠĖ ŽINIĄ KIPRO TURKŲ PARLAMENTUI

VALSTYBĖS DEPARTAMENTAS PRAŠO KITAS VALSTYBES NEPRIPAŽINTI KITOS VALSTYBĖS KIPRO SALOJE

NIKOSIJA, Kipras. — Turkų „naujos nepriklausomos“ turkų vadams Kipro saloje antradienį pranešė parlamentui, kad Kipro saloje turkų laikomoje teritorijoje gyvenantieji turkai ir graikai paskelbė naują respubliką. Kipro parlamentas tuojau pripažino naują respubliką.

Kaip graikai, taip ir turkai tuojau sustiprino pasienio sargybas. Siena eina tarp graikų ir turkų Kipro sričių. Siena vadinasi Žalioji siena. Ji skiria ne tik turkiškąją ir graikiškąją sritis, bet jis skiria Nikosijos miestą, esantį tarp dviejų sričių.

Žinia apie naujos Kipro respublikos įsteigimą tuojau pasiekė Turkiją. Turkijos premjeras Ulusu laikraštiniams pareiškė, kad Turkija pripažįsta naują respubliką, turinčią 6,000 turkų ir graikų. Turkai gyvena miesteliuose, o graikai daugiau sėdi dirba laukus.

Denktas parlamentui pareiškė įsitikinimą, kad šios respublikos įsteigimas padės sudaryti Kipro salos federaciją. Turkai mano, kad 3 nepriklausomos valstybės galės sudaryti Kipro federaciją ir galės taikiai gyventi. Dabartiniu metu negalima joks graikų ir turkų susitarimas. Graikai tvirtina, kad turkai pagrobė didesnę salos dalį. Dalį graikų išvyjo į pietus ir vakarus, atimdami iš graikų žemes. Turkai kaltina graikus, kad jie nepajėgė laikyti tarptautinio susitarimo, ruošę per-

versmą ir bandė turkus visai išstumti iš salos. Turkams padėjo ant greitųjų permesi turkų kariai, pajėgę atstumti perversmą suruošusius graikus. Keli atvejais bandė rasti bendrą kalbą, bet nė viena pusė nenorė daryti nuolaidų.

Denktas pareiškė turkų parlamentui įsitikinimą, kad Kipro saloje trijų valstybių federacija bus lengviau įsteigti, negu laukti, kad dvi nesutariančios Kipro salos pusės suderintų savo skirtumus.

WASHINGTON, D.C. — Valstybės departamentas trečiadienį vybė turi gerai organizuotus patarė turkams nepripažinti 35,000 karių.

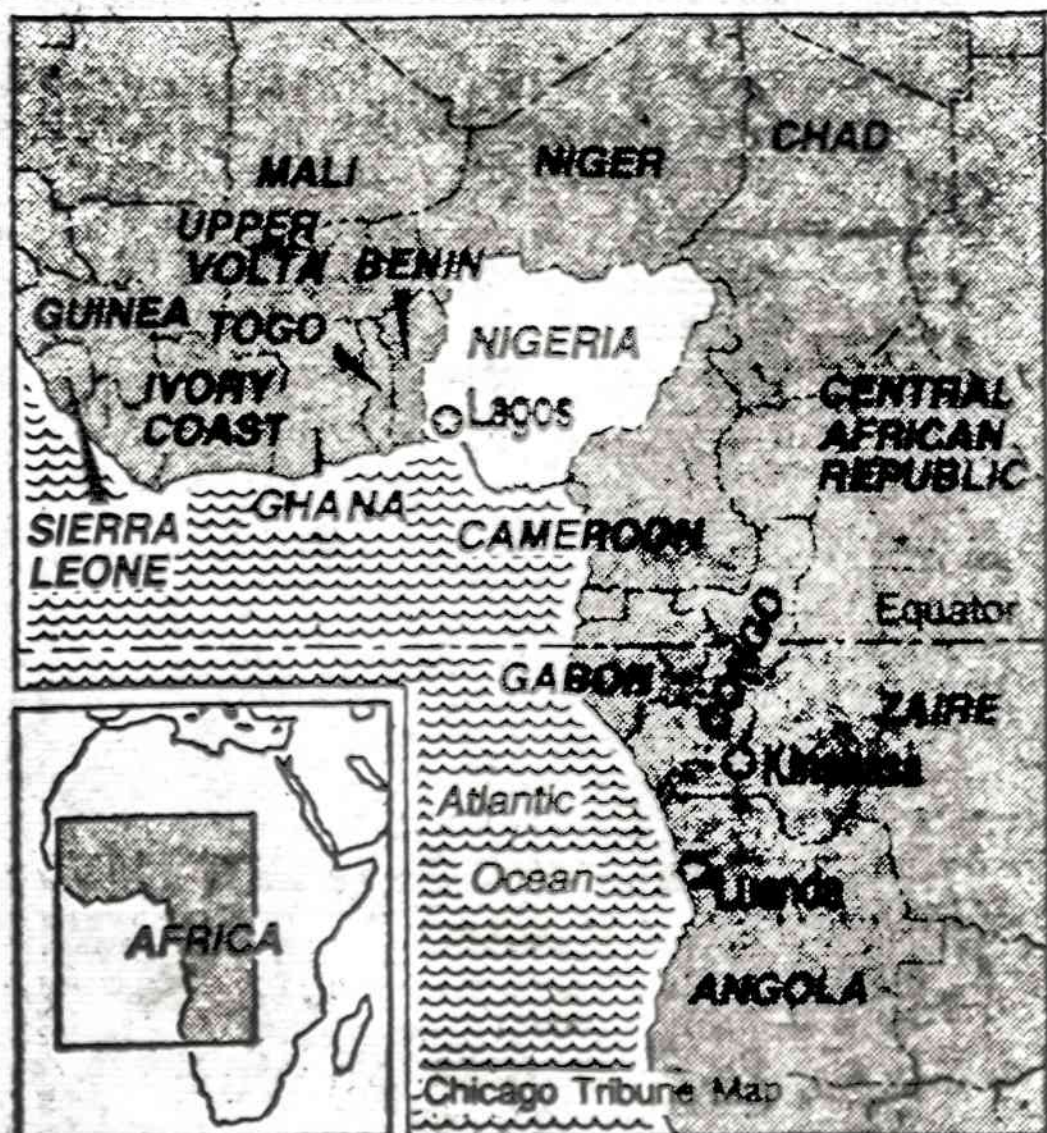
Beirute eina kruvies kovos. Pacienos miesto centre taška kulkosvaidžiai ir sprogslai granatos.

Didelė dalis marinių po 16 valandų moko libaniečius, kaip vartoti kulkosvaidžius ir tankus.

Libano kariuomenės vadovybės departamentas trečiadienį vybė turi gerai organizuotus patarė turkams nepripažinti 35,000 karių.

Dabar pietinę Kipro salą valdo graikai, o šiaurinę valdo turkai. Nikosijos miestas stovi Žaliojo juosto, dalinančio salą. Dabar turkai įsteigė nepriklausomą turkų ir graikų respubliką.

Angoloje kovotojai prieš komunistinę vyriausybę ir kubiečius paėmė nelaisvėn 27 baltuosius, atsidūrusius komunistų eilėse. Dabar jie nori galimai greičiau dingti iš Angolos.

KALENDORĖLIS

Lapkričio 17: Aušros šv. P. Marijos, Grigalios, Setikos, Ruduo, Mentė, Goda.

Sauė teka 6:42, leidžiasi 4:29. Oras šaltas, pūs šiaurės vėjas.

DR. KAZYS BOBELIS KALBA APIE VLIKO ATLIKTUS DARBUS

(Tęsinys)

VLIKas dirba per savo atstovybes ar tiesiogiai su krašto lietuvių organizacijomis. Tautos Fondo atstovybės irgi daug kur padeda VLIKui ir politiniame darbe.

VLIKo santykiai su visų kraštų lietuvių ir jų organizacijomis yra atviri, nuosirdūs ir jaučiami artima savitarpio pagalba dvasia. Visų kraštų lietuvių kolonijų ir organizacijų vadovai yra aplankyti VLIKo atstovų, kai kurios net po keleto kartų.

Asmeniškas ryšys ir pažintis yra lygiai naudingi faktoriai veiklai koordinuoti ir išplėsti. To išvadą VLIKo veikla pasauliniu mastu yra stiproai išaugusi.

Argentinoje — VLIKą atstovauja Artūras Mičiūdas ir jo sudarytas komitetas. Jisai telefonu lapkričio 1 dieną pranešė, kad VLIKo atstovybė yra stipriai išplėtusi savo veiklą ir po pasikeitimų Argentinos Lietuvių Taryboje bei po Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo Čikagoje parėmė VLIKui yra labai pagyvėjusi. Jie turėjo labai gerus ryšius su Argentinos vyriausybe ir tikisi, kad dabar, išrinkus prezidentu Raul Alfonsiną, jie galės ir toliau gauti Argentinos vyriausybės paramą Lietuvos bylai. Jie nuolatiniai rašo į Argentinos spaudą Lietuvos okupacijos klausimais.

Taip pat pranešė liūdną žinią, kad spalio mėnesį mirė Argentinos VLIKo atstovybės narys Leonardas Sruoga.

Artūras Mičiūdas prašė perduoti seimui geriausius linkėjimus ir sveikinimus.

Venezueloje — VLIKo atstovu yra H. Gavarskas. Ponia Jūratė statutė Rosales redaguoja Eltą ispanų kalba.

Brazilijoje — veikliama per ponus Valvičius, p. Tataruną, p. Čiuviną ir palaikomas ryšys su Brazilijos Lietuvių Sąjunga ir jos pirmininku p. Bumbliu.

Kun. Gavėnas su VLIKo pagalba išleidžia vieną ar du kartus per mėnesį laikraštį apie Lietuvą portugalų kalba.

Spalio mėnesį pėremė p. M. Liaupinaitį į antikomunistinę žurnalistiką, iškeltą vykdomą Sovietų genocidą Baltijoje tautose.

Kanadoje — daug VLIKo ve-

kli padeda Tautos Fondo atstovybės pirmininkas Jonas Firavicius, Kanados lietuvių veikėjai A. Rinkūnas, dr. A. Pacevičius ir daugelis kitų. Bendradarbiaujame su KLB pirmininke ponia Joana Kuraite-Lasienė.

Mes esame dėkingi Kanados lietuviams už jų ypatingai didelę finansinę paramą VLIKo veiklos įvykdymui.

JAV — kaip ir praityje santykiai su ALTU, BALFU ir (R) LB yra labai geri ir vyksta artima kooperacija. Taip pat norėčiau pasidžiaugti, kad pasikeitęs JAV LB valdybai, pirmininkaujanti dr. A. Butkui ryšiai ir kooperacija pasikeitė labai teigiamai ir malonia linkme ir šiuo metu jokių problemų nėra.

VLIKas, kaip LB kūrėjas, išgyvena tebesitęsiantį JAV LB susiskaldymą ir bylinėjimąsi ir yra pasirošęs visada tarpininkauti šiems reiškiniams pašalinti.

VLIKo iniciatyvos dėka buvo įkurtas bendras apkaltintų lietuvių teisams ginti komitetas iš VLIKo, JAV LB ir ALTO atstovų. Kvietėme ir BALFą. Komitetas gražiai veikia. VLIKo atstovu komitete yra p. Vyt. Jokūbaitis. Jis savo pranešime paminės smulkiau komiteto darbus.

Eltos leidimas yra labai išplėstas. Ji yra leidžiama lietuvių, anglų ir italų kalbomis kas mėnesį, prancūzų ir ispanų kalbomis, kas 3-4 mėn., portugalų — 1 ar 2 kartus per mėnesį. Dabar po ilgesnės pertraukos spalio mėn. vėl išėjo Elta vokiečių kalba; redaguoja ponas Baronas. Pradžioje ji eis kas 3 ar 4 mėnesius, vėliau pažiūrėsime.

Bendrai Eltos pareikalavimas yra labai didelis, ypatingai anglų kalba. Elta atlieka nepaprastai svarbų uždavinį mūsų laisvės kovos informacinėje tarnyboje.

Anglijoje — VLIKą atstovauja p. Juras Alkis, Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos pirmininkas. Rugsejo 18 d. 1983 metais teko dalyvauti Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos valdybos pasitarime, o rugsejo 25 d. Liūtas Grinius ir aš padarėme informacinį pranešimą apie VLIKo politinę veiklą Londono lietuviams.

Tautos Fondą atstovauja p. Vil-

Dr. Kazys Bobelis

Prancūzijoje — VLIKą atstovauja inž. Adolfas Venckus. Jis yra taip pat ir VLIKo atstovas prie E. T. parlamento, turi artimus ryšius su parlamento viceprezidentu dr. Egon Klepsch ir nuolat palaiko santykius su daugeliu parlamento narių ir Otto von Habsburg. A. Venckus atliko labai didelį ir svarbų darbą ir pramynė pirmuosius kelius Pabaltijo rezolucijai Europos Parlamente.

Jo žmona ponia Birutė Venckienė redaguoja Eltą prancūzų kalba.

Kituose Europos kraštuose veikliame tiesioginiai per tų kraštų vyriausybes.

Australijoje — labai artimai bendradarbiaujame su Australijos LB krašto valdyba per jos pirmininkus anksčiau p. K. Pojū, dabar per p. Vyt. Bakevičių ir taip pat tiesioginiai per Sidney, Melbourne ir Adelaidės LB valdybas.

Turime Tautos Fondo centrinę atstovybę ir taip pat skyrius įvairiuose miestuose. Siunčiame informaciją apie VLIKo veiklą Australijos lietuvių laikraščiams ir galėsim pozityviai bendrai "Tėviškes Aidas" ir "Mūsų Pa-

statarimams su PLB VLIKo yra sudaryta komisija: pirmininkas inž. Liūtas Grinius, nariai T. Blinstrubas ir V. Šolūnas. PLB valdyba pranešė, kad PLB komisija sudaro: A. Gečys — pirmininkas ir ponai Danys ir Ambrozaitis — nariai.

Pirmos posėdis turėtų įvykti artimoje ateityje Čikagoje.

Tikiu, kad komisija greitai išdirbs bendradarbiavimo formą

Australijos lietuvių laikraščiams ir galėsim pozityviai bendrai

"Tėviškes Aidas" ir "Mūsų Pa-

veikti.

BREŽNEVUI ATSAKO...

(Atkelta iš antro puslapio)

Sarbievių Lyricorum Libri quatuor — Lyricos keturias knygas (taip skamba to istorinio leidinio pavadinimas) atspausdino jėzuitų ordino užsakymu garsioji Antverpeno Oficina Plautiniana — spaustuvė ir leidykla. Sudomėjimas Sarbievijumi Euro? poje buvo toks didelis, kad 1646 m. Plautiniana (jos savininkas buvo artimas Rubenso draugas B. Moretas) pakartojė tą knygą ano meto mastu masiniu tiražu. XVII amžiaus bėgyje įvairiausiose Europos centruose Sarbievijaus originalas lotyniškas odes leido apie keturiasdešimt kartų, o jau 1646 metais Londone išvyko šviesą pirmasis jo kūrinių vertimas — į anglų kalbą, "The Odes of Casimire" su išpildingu ir iškalbingu ruožiniu: Horacijus groja septynstyge lyra, o Kazimieras (Sarbievijus) — citra. Virš jų galvų pasilėpęs debesysse Apolonas laiko auksinę karūną. Prieštuliniame lape apoteozę paaiškina mums anglų vertėjas G. Hills: "Lyrikos meno meistrai sėdi Mūzų kalvos viršūnėse užvaldydami visų žmonių klausą. Apolonas laiko tarp jų karūną. Abudu lyg ir lenktyniauja dėl jos, bet tasai jų rungtyniavimas sudarė harmoniją".

1682 m. paskelbtas pirmas lenkiškas Vilniaus profesoriaus kūdagaugo energingas veikėjas Algis Taškūnas. 1982 metais jį išleido Lietuviškas XVII šimtmečio Horacijų vertė kun. M. Gustaitis, o dabar — Alb. Žukauskas Vilniaus universiteto 400 metų sukakties proga net sovietams parūpo kiek pagerbti Vilniaus Akademijos korifėjų, kuris atžymėtis ir oficialioje mūsų Alimater istorijoje tik visai užtušuoja Lietuvos Horacijaus ir lietuviškojo mokslo šventyklas tarpiausias šaitus su Vakarų Europos kultūrine bendje.

Kiek sąlygos ir atstumai leidžia, artimai bendradarbiaujam su Nepriklausomos Lietuvos diplomatinė tarnyba:

Italijoje — p. St. Lozoraitis, sr.

Prancūzijoje — p. J. Bakšaitis,

Anglijoje — V. Balckas.

Šveicarijoje — p. A. Gerutis,

Vatikane — p. St. Lozoraitis, jr.,

Washington — p. St. Backis,

New Yorke — p. A. Simutis,

Chicago — p. J. Daudzvardienė,

Los Angeles — p. Vyt. Čekauskas,

Kanada (Toronto) — p. J. Zmuidzinaitis.

(Bus daugiau)

Toki jo laimė

Garsus amerikiečių rašytojas Mark Twaine, važinėdamas su paskaitomis, atvyko į mažą miestelį. Prieš paskaitą jis užėjo į skutyklą apsisukti.

— Tamsta esi ne vietinis? — klausia barzdaskutys.

— Taip, pirmą kartą į šį miestelį atkeliavau.

— Geru laiku pataikei, — tęsė barzdaskutys. — Šiandien Mark Twain skaitys paskaitą. Žinoma, tamsta būsi?

— Tur būt, reiks nueiti.

— O bilietą turite?

— Dar ne.

— Na, tai reiks stovėti, nes visi bilietai išparduoti.

— Ką bedarysi, jau mano tokia laimė. Kada tik jis skaito, man visuomet reikia stovėti, — atsakė jis.

• Elektros dalėlės televizijos lemputėje laksto 28,000 mylių greitumu į sekundę.

• Gazolino galionas sveria 6 svarus.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — knopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės knopu veikėjus, jie jums mielai padės ir SLA įsirasyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1984 m. metraštis. Jame yra vertingi, nekuomet nesensų, Vins Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos J. Runkio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mellaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rukštelės ir A. Varnbūrybos paveikslais. 365 pusl., kainuoja tik \$3.

DAINU SVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tarybų tarybų pirminės Juozės Vaidienės atsiminimai apie dainų sventes bei jų istoriją ir eigą. Idomi skaityti ir nedidnuojan tiems, gerintis autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIENTISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašas tas Fuzo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne savas gyvenimo brovų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suaktyvinta skirnelėmis. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

LIETUVIŠKASIS PAMARTIS, Henriko Tomo-Tamaleusko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pateigose duodama rietovardžių pavadinimų ir jų vertimai į vokiečių kalbą. Galai sandingoji 338 pusl. knygoje yra Rytprūšių šeimė, kaina \$3.

KĄ LAUKIA LAMA, rašytojos Felonės Ortafės atsiminimai ir mintys apie gyvenimą ir vietą nepiln Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$2.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik m. Furgio Jankins knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

SATYRINIS NOVELAS, H. Zoschenko kūryba, J. Valaškos vertimas. 306 pusl., knygoje yra 30 satyrinių novelių. Kaina \$3.

Knygos parduoda Naujienos, 1798 St. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant galia, prašyti šioje parduotuvėje šildoma

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, IL.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

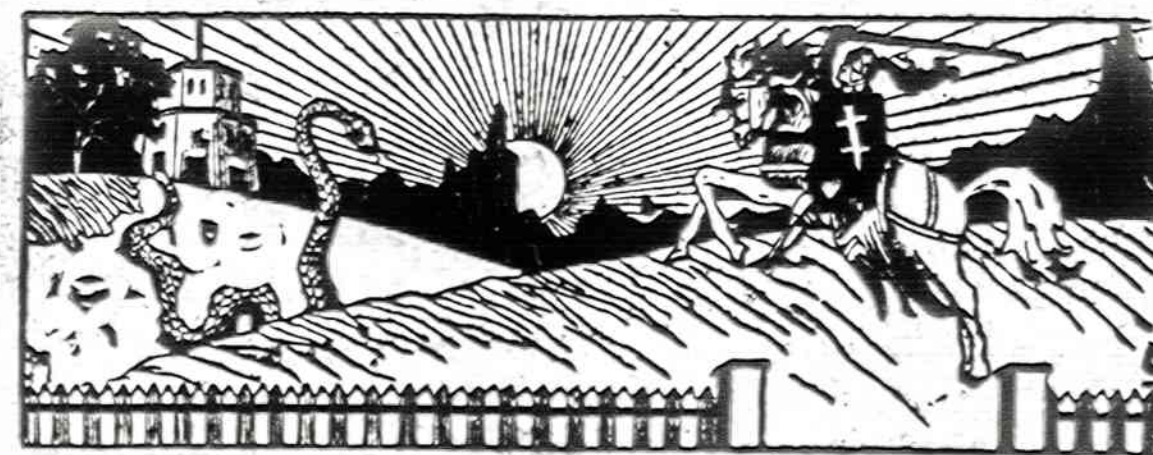
Atdara šikiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IS PRAETIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunim ir prof. E. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kiti viršeliai. Pats \$2.

NAUJIENOS

1798 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

LIETUVIŲ KALBOS TURTO RINKIMAS IR STUDIJA VIMAS

Prof. Vaclovas Biržiska

(Tęsinys)

Šioje srityje bene pirmasis darbas buvo kunigo Aleksandro Butkevičiaus — „Kalbrieda Lietuviszkaj Lenkiszka Leczumia mielesiemis Zemaycziams“, apie kurį jau 1824 m. Kajetonas Zabitis buvo pranešęs prie jo elementoriaus pridėtoje bibliografijoje kaip apie jau spausdinamą rankraštį. Bet jis išspausdintas nebuvo. Kaip tik dar neseniai tepaaiškėjo, kad dar 1824 metais kunigas Vincetas Valmikas šį rankraštį buvo įdavęs Vilniaus lenkų cenzūrai ir po didelės kovos 1825.XII.7 buvo gaudes cenzūros leidimą spausdinti tik „išbraukus netinkamus išraiškumus, paimtus iš Kopčinskio lenkiškosios gramatikos“. Tokiu sprendimu nepatenkintas,

Valmikas buvo jį įteikęs tai pat cenzūrai antrą kartą. Byla jį jos leidimo tęsėsi dar trejus metus, buvo pasiekusi net Petrapilį, bet, matyti, siuntinėjamas nuo Ainosiaus prie Kaišiadainių, ir pats rankraštis dingęs, juo labiau, kad ilgai nei liko asmens, kuris būtų galėjęs juo rūpintis, nes ir pats Valmikas, atrodo, dėl savo lietuviškosios veiklos susilaukė Vilniaus katalikų dvasinės vyriausybės nemalonės, ir buvo iš Vilniaus išstremtas ir apgyvendintas Užnemunėje.

Bet visai galimas daktas, kad išlikęs rankraštis „Dykeyonarius Liezuwia Lietuviszka Su bridiemiu Liezuwia Lenkiszka pagal Alfabetą trumpai aprašytas Metuose Pona 1820“ yra to paties Butkevičiaus sudarytas

nors rankraštį autorius ir ne nurodė. Gali būti, kad tam pačiam laikui priklausantis ir buvęs Čartoriškių bibliotekoje rankraštis „Prawidła języka litewskiego“, pasirašytas dar neatskleista slapyraide N.D.K.P.S.

Matyti, paveiktas nepasisekimo su Butkevičiaus originalia gramatika, Simanas Tadas Stanevičius (gimęs 1799.X.26 d. ir miręs 1815.II.27/III.10) 1829 m. paskelbė jau mums žinomą bevardę 1737 m. „Universitetas linguarum“, prie kurios, kaip jau seniai išspausdintos, nei ir Vilniaus cenzūra nebūtų galėjusi prikibti. Tik išspausdino kiek pakeitęs jos antraštę ir pavadinęs „Trumpa pamokiniu kalbos lituviszkos arba žemaityszkos“. Be to, ir pats tekstas buvo Stanevičiaus kiek pakeistas. Pavyzdžiui, jis čia visiškai išleido dviskaitą, ma-y-i, ją laikydamas gyvojoje kaboje nebevertojama. Vėliau tas pats Stanevičius ir pats savarankiškai rašė lietuvių kalbos gramatiką ir rinko medžiagą lietuvių kalbos žodynui, kurį jau buvo sutvarkęs ligi raidės L, bet abudu tuodu darau, jam mirus, prapuolė Gedminaičiuose patį sveiką, kur jis praėjo kečiolika savo paskutiniųjų gyvenimo metų. Sakoma, Stanevičiaus žodynas nebavęs labai turtingas, nes savo pabaigoje dalyje teturėjo vos 8,000 žodžių. Vėliau šiuo žodyną priskirdavo Jurgui Photajui.

Greta su Stanevičium pradėjo dar 1823 m. rašyti savo žodyną ir Kajetonas Rokas Zabitis (Nebaitauskas) (gimęs 1800.VIII.17 d. ir miręs 1876.IV.11), bet jis jį nepabaigė, nors ir vis tiek rašė „Lietuvos rašytinės ir Varšuvos Ligi paskutiniojo Pasaulinio karo“ pirmas to žodyno rankraščio tomas, apėmęs nuo A ligi I (o pagal Baltramaitį, iki žodžio „kantapiti“), buvo saugojamas Varšuvos universiteto bibliotekoje. Koks jo likimas po kelių Varšuvos bombardavimų ir naikinimų antrojo

Vincas Kudirka gimė 1858 m. gruodžio 31 dieną, mirė 1899 metų lapkričio 19 dieną Naumiestyje. Jis parašė Lietuvos himną.

Pasaulinio karo metu, sunku vertimas buvo atliktas (bet, dabar pasakyti).

Dar Vilniuje begyvendamas, Zabitis buvo parašęs ir lietuvių kalbos gramatiką — „Grammatyka žmudsko litewska z uwzględnieniem innych narzeczy litewskich“, kurią Zabitis pabaigė jau Varšuvoje 1837 metais. Ji kadaise buvo Povilo Matulionės rankose, bet jos likimas irgi nežinomas.

Daug didesnę garą įgijo Dionizo Poškos (mirusio 1830.IV.30/VI.12) žodynas, pavadintas „Słownik języka litewskiego, polskiego i łacinskiego“, kurį jis pradėjo rašyti 1828.III.8, bet nespėjo jo baigti. Kadangi jis yra išlikęs, tai galėjo būti pilnai sunaudotas tiek savo kalbinė medžiaga, tiek literatūriniai pavyzdžiai, kurių daugumą iš rankiojo ir jau 1911 m. paskelbė Mykolas Biržiška. Bet šiuo tarpu prieš 1831 m. sukilimą vienam kunigui Kalikstui Kauskui (gimusia 1794 m. ir mirusia 1866.V.25/VI.6) tepavyko 1832 m. išspausdinti savo „Grammatyka języka litewskiego Kalbrieda lezuwia žemaityszkos (ji parašyta dar prieš sukilimą). Tačiau lietuvių kalbos tyrinėjimo ji nepastūmėjo pirmyn. Maždaug tuo pačiu laiku užsėmė lietuvių kalbos studijomis ir vyskupas Juozapas Arnulpas Giedraitis. L. A. Juocevičius mini jo da to rusies darbas — Milkės (iš tikrųjų Ruigio) gramatikos vertimą, ne nurodydamas j kurią kalbą tas

greičiausia, j lenkų nes Giedraitis, kuris būvęs Giedraitio pasiustas j Petrapilį ir ten dingęs (gal tai buvo tas pats, Korniko bibliotekoje saugojamas, Ruigio žodynas, kurio volkiškas tekstas buvo pakeistas lenkišku), ir „Rozprawa o języku litewskim“, kuri buvusi sudėta Poškos Baublyje, taigi būvusi parašyta dar prieš 1831 m.

Gal būti, kad tą patį darbą nurodo ir Valančius, rašydamas, kad dar 1813 m. Giedraitis, rusų ministro Golicino pageidavimu, „surinka zines apie Zemaitiszką liezuw“). O gal tai buvo tas pats Milkės gramatikos vertimas? Kartais minimas Šiaulių bajorų vado Anupro Liutkevičiaus lietuvių kalbos žodynas, buvo tas pats Poškos žodynas, kuris, Poškai mirus, pasiustas j Varšuvą Zabitiui, paleko kelioreje j Liutkevičiaus rankas, o šiam mirus, j Bialozoro rankas, kuris jį grąžino Liutkevičiaus giminaitei Felicijai Liutkytei, Stekėjusiai už Jono Juškos. Jūsėnui Vytautui mirus, Juškiečio žodyną atidavė Lietuvių Mokslo Draugijai.

(Bus daugiau)

— Castro tvirtino kubiečiams, kad JAV marinai užsuko j Grenadą, ruošdami dirvą naujos invazijos. Jis tvirtino, kad Kubiečiai kariai žuvo, begindami Grenadą nuo amerikiečių.

PRABILO SIELA

Kai mes pakilom į šviesų džiaugsmą,
Prikėlėm pievas, ūksmingus gojus.
Kai mes nutilom, pabaigę dainas,
Prabilo siela, tyliai svajojus.

Cia glūdi miškas vėsiomis šėšėliais.
Ten spindi saulėj kalnai snieguoti.
Šėšėliuos mėlės godom žavėtis,
O saulėj — džiaugsmo dainas dainuoti.

Miškus ir pievas ir aukštus kalnus
Draugėn sujungsim dainų aidais.
O savo širdis tikėtai spėjimais —
Nepasakytai, neišreikštai.

Auginti saulės dviejų tėvynių
Supynėm pluoštą žiedų nebūtų:
Iš baltaziedžio kalnų narcizų,
Rausvų bijūnų, žaliųjų rėtų.

BREZNEVUI ATSAKO RUBENSAS

Neseniai Amsterdame Antrojo pasaulio Knygynė vyko Lietuviškos Savilaidos 100 metų bei Kražių skėdėnų 90 metų parodelė. Olandų lankytojų dėmesį traukė lyg ir keistokas sugretinimas. Iš vienos pusės — L. Breznevo laiškas — pamokymas 1979 metų Taškento konferencijai, kuri buvo skirta „Rusų kalbai — TSRS tautų draugystės ir bendradarbiavimo kalbai“. Iš kitos pusės — senovinė graviūra su antikiniai dievaiciais ir bičių maitinamu kūdikiu. Ir čia pat — 90 metų senumo Londono „Times“ puslapio fotokopija, lietuviško miestelio siluetinis vietovaizdis, LKB kronikos amerikoniškieji vertimai — viršeliuose Šiluvos maldininkų procesijų vargai. Padėtomis po tais eksponatais parašėmės, na, ir gyvuoju žodžiu teko aiškinti, kad čia tragiškųjų Kražių įvykių suakties proga rodomas lyg ir dialogas tarp Breznevo ir Pauliaus Petro Rubenso.

Anuometinis Kremliaus vadovas ragino bene tūkstantį „taškentiškių“ spartiau gilinti Sovietijon suvarytų tautų rusinimą — „didžiosios rusų kalbos, kaip laisva valia prisimto istorinio palikimo“ platinimą „tarybinės liaudies poitinio, ekonominio ir dvasinio vieningumo“ vardu.

Savaiminė švėplojo vadovo ir varovo niukėjimų prielaida — visokeriopas „didžiojo rusų brolio“ pranašumas prieš kitas tautas, tariamas Rusijos kultūrinė, geografinė, pasaulio šeštadalyje įdiegiami, savo numylėjimui dvikalbiskumą, t. y. lygų gimtosios kalbos ir „didžiosios kalbos“ mokėjimą maskviškiai kolonizatoriai nustumia nuostabią savo turtingumą, skambumą ir neblėstančių gyvybingumų lietuvių kalbą į vieną lygmenį su buziatų ar jakutų tarmėmis.

Ir j tą pseudoistorinę — istorinę „brezneviadą“ lyg ir atsako senovinis raizyns. Išsiūreki-me j jį. Tai XVII šimtmečio tiulnis lapas, apie kurį yra apstu literatūrinių šaltinių. Tad pasitelkę tuos šaltinius mėginkime raizinį išsifruoti.

Ir j tą pseudoistorinę — istorinę „brezneviadą“ lyg ir atsako senovinis raizyns. Išsiūreki-me j jį. Tai XVII šimtmečio tiulnis lapas, apie kurį yra apstu literatūrinių šaltinių. Tad pasitelkę tuos šaltinius mėginkime raizinį išsifruoti.

Viršuje — iškilmingos šeimos herbas; trys bitės. Iš turimų šaltinių žinoma, kad tai Barberinų herbas. Jis papuoštas popiežiaus tiara ir raktais. Juk tais 1632 metais Šventajame Soste sedėjo Urbanas VII — iš tos garšingos giminės. Po herbu iš kairės poezijos dievas Apolonas uždeda ant altoriaus poetinę tyra. Iš dešinės — lopšyje Pindaras,

kuriu buvo lemta tapti didžiausiu senovės Graikijos lyriku poetu — anot mūsų mitymų jį savo medum išmaitino bitės! Prie lopšio Erato, lyrinės poezijos mūza. Užpakaliniam lėnė — du meninio tobulumo simboliai: palmė ir laurų medis.

Po Apolono kojomis — dailininko parašas: „Piešė Paulius Petras Rubensas“.

Rubensas, flilamandų meno gėmjas jau XVII amžiuje nusipelnęs pasaulinę šlovę. Ciesoriai ir karaliai varžėsi tarpusavyje dėl jo kūrybos, apipildavo jį grandioziniais užsakymais. Jį vadindavo „dailininkų kunigaiskū“ ir su ta aureole jis pasiliko meno istorijoje visiems laikams j amžinę net savo nepaprastai gražią gyvenimo draugę.

Nuostabusis dailininkas buvo lygiagrečiai ir be galo gabių diplomatu, kurį naudojo subtiliausiomis misijoms anuometinės Europos valdovai.

Taip, pilna pilnutėlė buvo jo darbų ir žygių programa. Ir tam, kad jis pagerbtų savo pieštų antraščių lapu kurią knygą, jį turėjo būti tikrai neeilinė.

Kai Amsterdame universiteto bibliotekoje laikiau savo rankose tą grafinio ir poligrafinio darbo sedevrą, man užmė kvapą. Tą Rubenso papuoštą unikalinę knygą Antverpeno jėzuitai skyrė kaip savo ypatingą dovaną Šventajam Tėvui. O knygos autorius buvo Vilniaus Akademijos profesorius ir poetas M. K. Sarbievijus, kuręs savo odes lotyniskai. Jį praminė tikėsiokniškuoju Horacijumi. O žymus olandų humanistas ir taryptautinės teisės pagrindėjas Hugo de Grotius pareiškė savo įstakimumą, kad Sarbievijus vietomis prilygdavo Horacijui, o kartais net pralenkdavo didįjį romėną.

(Nukelta j trečią puslapį).

• Aukštinė monetė „Dukatai“ Lietuvoje pradėta kalti 1547 m.

Cold war.

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came. Some \$27,000,000 from the pockets of new Americans.

That's how people took stock

200-000-0000

in America back then, and you know how we were turned out.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves to safe, dependable savings. By taking stock in America with the Payroll Savings Plan.

Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

Now I think you'll know what I'm talking about. I'm talking about the Payroll Savings Plan. It's a simple, safe, and sound way to save for your future. And it's a way to help America stay strong and self-sufficient.

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED SET IN THE RIGHT LANE.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays,
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-4100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS #7494000

As of January 1, 1990	metams	\$40.00
Subscription Rates:	pusei metų	\$22.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per	trims mėnesiams	\$12.00
month, \$12.00 per 3 months. In	vienam mėnesiui	\$4.00
other USA localities \$40.00 per year,		
\$22.00 per six months, \$12.00 per	Kanadoje:	
three months. Canada \$45.00 per year;	metams	\$45.00
other countries \$48.00 per year.	pusei metų	\$24.00
	trims mėnesiams	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
25 cents per copy		
Nuo sausio pirmos dienos		
Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiesčiuose:		
metams	\$45.00	
pusei metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$4.00	
Kitose JAV vietose:		

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet, šeštadieniais — iki 12 val.

Berekalingai leidžia kabinėtis prie Gudelio

Dabartinė Draugo redakcijos vadovybė berekalingai Mykolui Drungai leidžia kabinėtis prie M. Gudelio. Kol Draugo reikalus tvarkė kun. Činikas, tai nepatyrusis redaktorius jis suvaldydavo, bet kai priešakin atstoto kun. Rimšelis, tai dienraščio vadeles paleido. Kunigas Činikas mokėdavo juodą skirtį nuo balto. Jeigu kurio klausimo nesuprasdavo, tai pasitardavo su L. Šimučiu, bet šandien nei kun. Rimšelis, nei kun. Garšva spalvų neskiria ir leidžia Draugo puslapiuose Drungai rašyti, kas jam lengviausia.

Jeigu jau samdytam redaktoriui reikia mokėti, tai jam galima pasakyti, kokius klausimus jis galėtų liesti. Yra dalykų, kuriuos jis žino. Tegu rašo ir apie tuos, kuriuos jis turėtų žinoti. Jeigu tuos klausimus tiksliai ir teisingai aprašyti, tai būtų naudinga pačiam Drungai ir Draugui.

Amerikos lietuvių tarpe Drunga yra žinomas kaip "Keleivio graborius". Daugelis Draugo skaitytojų nežino, kas buvo tas Keleivis ir kas tam 80 metųėjusiam lietuviškam laikraščiui atliko "paskutinius patarnavimus". Savo laiku lietuvių spaudoje buvo vienas kitas pareiškimas, bet žmonės tais pareiškimais nepatikėjo. Jie pasakojo, kad Drunga atliko paskutinius patarnavimus Keleiviui, tai juos atliko ir Draugui.

Drunga galėtų įtikinti skaitytojus, kad jis žalos nepadarė Keleiviui ir nėra pagrindo bijoti, kad jis tuo pačiu atsimokės ir Draugui.

Be to, yra kitas klausimas, kuris ne tik Drugo vadovybei ir skaitytojams turi rūpėti, bet kuris rūpi ir visiems lietuviams. Mykolas Drunga pasižadėjo parašyti Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto istoriją. Tėvas sudarė jam sąlygas, kad pasimokyty logikos, išmokyty atskirti pelus nuo grūdų ir galėtų atskirti svarbesnį dalyką nuo ne tokio svarbaus. Ar jis tas mokyklas bagė, ar neturėjo kantrybės ištesėti iki galo, mes nežinome; bet

žinome, kad tų mokyklų dėstytojai jam nekalė į galvą ir į širdį dorovinių klausimų.

Niekam ne paslaptis, kad M. Drungai nepatiko VLIKO vedamas darbas. Šiuo atveju jis atitiko Draugo redaktorių vedamam darbui. Jie buvo nusiteikę prieš VLIKą. Panašiai galvojo ir Drunga. Jei jo nuomonės derinosi su Kviklio, Garšvos ir kitų nuomonėmis, tai Drungai nereikėjo pasižadėti rašyti VLIKO istorijos. Jis ne tik sutiko šos organizacijos istoriją parašyti, bet ir rankpinigius paėmė.

Tai buvo didelė Drungos klaida. Nei tėvai, nei mokyklos jam neįdiegė normos, liepiantės nesilimti darbo, kuriam nepritari. Čia, aišku, kaltas ir tas VLIKO atstovas, kuris, Drungos gerai nepažindamas, jį samdė tokiam darbui.

Drungai buvo sumokėta stambi visuomenės sudėtų pinigų suma, bet jis to darbo neatliko. Pinigus jis mokėjo išreikalauti, pasakojo, kad "medžiaga renka", bet kai reikėjo to darbo vaisius atsakingiems pareigūnams parodyti, tai buvo tušti lapai. Suprantama, kad jam pačiam šitas klausimas nemalonius. Jis dirba Draugo redakcijoje, jam reikia susitikti su žmonėmis, kartais net ir pakalbėti, bet labai blogai pasijaučia, kai kas nors paklausia, kodėl jis paimtų pinigų negražina, jei VLIKO istorijos neparašė. Šitas klausimas jam nemalonius, bet jis pats turės jį išspręsti. Kol jis paimtų pinigų negražins, tai bet kas galės jo paklausti, kodėl jis taip pasielgė. Toks klausimas nemalonius ne tik jam, bet ir kitiems. Lietuviai nepripažtę prie tokių darbų ir jiems nemalonu klausyti pasiaiškinimų. Pasakojama, kad Draugas jam moka didesnę algą negu Keleivis mokėjo, tai neturėtų būti sunku kas mėnuo atidėti į šalį po šimtinę ir grąžinti pinigus.

Mykolas Drunga įtikino Draugo redaktorių leisti Drungos kūrįba spausdinti Draugo įžanginiuose. Vienas jau buvo atspausdintas trečiadienio Drauge, o antrasis dar bus spausdinamas rytoj ar sekančią dieną. Mes negrįžinsime šio klausimo, kol jo "kūrįba" nėra baigta. Norime tik tai pabrėžti, kad trečiadienį spausdintame įžanginiame pats Drunga pasako, kad Amerikoje yra apie 10 lietuvių keliamos OSI bylos. Juozas Kungys bylą laimėjo, kiti dar laukia sprendimo.

Visoje Amerikoje yra 800,000 lietuvių. Jeigu iš tokio didelio skaičiaus patraukti teisman tik 10, tai išeina, kad turės teisme aiškintis tik vienas lietuvis iš 80,000 Amerikoje gyvenančių lietuvių. Ar verta dėl vieno iš 80,000 organizuoti komitetus ir rašyti net kelis rašinius?

Bet, sakykim, kad teisman galėjo būti patraukti Kamanto Pasaulio Bendruomenės lietuvių. Jie skelbia, kad Amerikoje toks skaičius balsavo Bendruomenės suorganizuotose "rinkimuose". Mes čia nesprendžiame apie tai, kaip tie "rinkimai" buvo praversti, kiek žmonių balsavo paštu ir kokie tie "rinkimai" buvo. Imkime tuos skaičius, kuriuos skelbė Draugas. Vis tiek teisman yra patrauktas vienas iš 800 lietuvių bendruomenininkų.

Jeigu jau dešimčiai teisman patraukti lietuvių trys tokios didelės organizacijos sudarė komitetą jiems ginti, tai yra pagrindo manyti, kad tą dešimtį apgins. Dėl jų nereikėjo Drungai įžanginio rašyti. Drungai rūpėjo asmeniškai prisikabinti prie Gudelio, pareiškusio savo nuomonę dėl ištisinio Juozo Kungio. Jeigu Draugo redakcijai rūpi leisti Drungai asmeniškai kabinėtis prie Gudelio, tai tada galima pakeisti ne vieną Drungos įžanginį, bet ir kelis.

Jei Drungai būtų rūpėjęs tikrai OSI bylų klausimas, tai jis būtų nelietęs seniai gildintų ir užmirštų klau-

VL. BAKCNAS

PASTABOS IŠ TOLO

(Tęsinys)

Visuomeninėje veikloje Vl. Šimoliūnas pradėjo rašyti jau Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijoje: šoko tautinius šokius, mokinių rateliuose, dainavo chorą, deklamavo scenoje, rašinėjo vetos lietuvių spaudai, be kitų ir "Lietuvos Keleiviui". Būdamas karo mokykloje rašė ir kariūnų žurnale "Kariūnas" ir "Kari". Aisargoje rašinėjo "Pavėžio Balse", o (1940 m.) emigravęs Argentinoje — rašė "Argentinos Lietuvių Balse".

1944 metais vasario 16 dieną Vladas Šimoliūnas vedė Joana Marinaitę, kas įvyko trumpai prieš antrąją sovietų Rusijos Lietuvos okupaciją, todėl tai paaisrina, kaip jaunas žmogus. Šimoliūnai turėjo pasitraukti Vokietijon, kur, kaip DP, gyveno su kitais tautiečiais Augsburgio ir Kemptenų stovyklose. Čia, stovyklose, jaunieji Šimoliūnai aktyviai dalyvavo lietuviškame kultūriname gyvenime. Taip pat dirbo administraciniuose komitetuose.

1940 metais Šimoliūnai iš Vokietijos emigravo Argentinoje — tikslu iš ten greičiau pasiekti Jungtines Amerikos Valstybes, tačiau tos galimybės Argentinoje nebuvo išlaikyti net ilges 8 metus.

Argentinoje Šimoliūnams teko prisitaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų: išmokyti vietinę ispanų kalbą, užsidirbti pragyvenimui ir iš naujo įsikurti į vietos skirtingų papročių ir pol-

simų, bet Drunga, ištraukęs prieš Gudelį sukauptą "grie-kybę", bando viską prijungti prie OSI bylos. Tai rodo, kad Drauge nėra žmogaus, kuris gali įsisiūbavęs Drungai suvaldyti.

Turėsime palaukti, kol jis baigs savo išibėgėjimą, o tada atsakysime iš esmės.

draugijomis, vietinė spauda. Sekmingesniai vietiniam veikimui, Vlados Šimoliūno pastangomis buvo sudaryta arba įsteigta "A.L.S.T.", tai būtų "Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba", kuri ir šandien tebeveikia.

Iš Argentinos Vl. Šimoliūnas atvyko Amerikon — į Čikagą, o iš ten, rodos prieš apie 15 metų — į Los Angeles. Čia, Los Angeles, labai greitai įsijungė į daugiapopį lietuvišką veiklą, kurioje ir dabar matomas beveik visur ir visada: Bendruomenė, ramovėnųose, šauliuose, tautininėse, žurnalistuose, Lietuvių Amerikos Piliečių klube (vicepiramku), SLA 75-toje kuopoje — pirmininku, radijo valandėlėje — valdybos nariu ir vienu iš redaktorių, labai daug kur pri-vačiuose ir organizaciniuose po-būviniuose — renginiuose MC, ne-žiūrint ar tie ar kitai renginio organizacijai priklauso ar ne. Tai didelio talento ir energijos patirtas lietuvis.

Mano pažintu Vl. Šimoliūno veikloje didžiausias nuopelnas yra tai, kad jis (vienas iš labai nedaugelio) sugebėjo įsijungti ir nariai tebedirba taip vadinamos "senosios kartos" lietuvių veiklos elėse, kaip čia — taip buvo ir Argentinoje, kurias toli gražu nepapildė naujieji ateiviai, "dypukai" vadinami — kas turėjo būti jų (dypukų) p.r-mos eilės užduotimi. Šioje sri-tyje Vl. Šimoliūnas turi tikrai didelį nuopelną, dėlto parašiau apie jį pagerbimo proga gal kiek daugiau, negu kad jis būtų no-rėjęs.

Sekančios mano "Pastabos iš tolo" — apie ilgametį, rodos, virš 50 metų, "Naujienu" skaitytoją ir rėmėją Povilą Petrąitį ir Los Angeles lietuviškos šv. Ka-zimiero parapijos rudens rekor-dinį balių.

(Bus daugiau)

SUSITIKIMAS MONTANOJ

(Tęsinys)

— Mečy, būk kunigu, būk geru Dievo kunigu. Jau matau, aš tavo primiečių jau nebesulauksiu. Pažadėk man, būk kunigu, tavo laimins Dievas, pažadėk man.

— Mama, mama, aš noriu... — jo sakinį nu-kanda jo ašaros.

— Tu nori, žinau, kad tu nori būti kunigu...

— Sakyk motinai, kad tu būsi kunigu, pa-sakyk jai aiškiai, ar tau kas žodžius užkando, ar kas tau? Graūsis paskui, jai nepažadėjęs. Sakyk tuojau, juk matai, kiekvieną mlnutę motina silps-ta, ji tuojau užges, — ragina jį tėvas primygtinai.

— Mama, aš prižadu tau, aš būsiu kunigu, — pagaliau ištaria Mečys, springdamas ašaromis.

— Gerai, Mečy, būk kunigu. Kaip gražiai tu blizgėsi mišų rūbuose, kaip tavo gerbs žmonės, — ji staiga nutrūko ir kvėpavimas užsikirtė. Už va-landėlės vėl ji mėgina atgauti kvapą, bet nebegali. Ji dar pažvelgė betiksliai žvilgsniu, ir amžinai užsimerkė.

Klykė ir verkė visi, neatsilikau ir aš. Ašaros tekejo upeliais, nebebuvo kam raminti. Visi davė savo akims valią bent kartą įsiverkti iki sothes.

Nežinau, iš kur Mečys turėjo tiek ašarų. Jis verkė ir verkė per visas laidotuves. Mėginau kelis kartus prieiti prie jo su meile ir jį nuraminti, bet jis nieko nereagavo. lyg būtų savo ašarose pa-

skandinę viską: pasaulį, gyvenimą ir mane. Pasi-jutau užmiršta ir nereikalinga. Jis geras berniukas, bet pamaciau, kad jis neturi nugarkaulio. Jis buvo visiškąje motinos valdžioje, neturėjo savo nuomonės nė savo nusistatymo. Kai jis mirštan-čiai motinai pažadėjo būti kunigu, jis bus jai ir mirusiai paklusnus. Sugėlė širdį baisiai. Man tenka palikti Mečį, paaukoti jį Dievui. Verkiau ir aš, kaip nuplaktą, vaikščiojau raudonomis už-verktomis akimis ir, jei tik kas kokį žodį man iš-tardavo, aš tuojau naujomis ašaromis apsiplida-vau. Net svečiai emė stebėtis, kad aš, būdama sve-tima tarnaitė, taip labai gailiu mirusios. Jadvyga vaikščiojo taip pat paraudusiomis akimis ir ver-kė kaip vaikas. Į mano raminius ji taip pat nie-ko daug neatsakydavo, tik dar gaudžiau verkė. Tik kelioms dienoms praėjus po laidotuvių, gyve-nimas pradėjo apimti ir sugrįžti į normalias vė-žes. Per visą tą laiką Mečys nepriėjo prie manęs ir mes nebuvome kalbėję. Tik dabar jis nodrėšiai atėjo į virtuvę.

— Marytė, — jis pradėjo, stovėdamas nuo-šaliai, — mums tenka persiskirti. Aš pažadėjau mirštančiai motinai būti kunigu ir aš privalau savo žodį ištesėti. Ji mano žodžiu visuomet pas-tikėdavo, aš niekuomet jai nesu pamėlavęs. Aš negaliu būti niekšas, mirštančiai motinai pame-luoti. Man nėra išeities, aš turiu pasiaukoti, aš savo žodį išpildysiu, nors reikėtų dėl to mirti. Taigi, atėjau pasakyti sudiev, nes rytoj išvažiuoju

į seminariją.

Suakmenėjau, kaip marmuro statula. Aš lau-kiau, kad taip turės įvykti, bet nepračiaiu, kaip tai bus skaudu. Dabar man sutemo pačiame vi-durdienyje, pasaulis išnyko man prieš akis ir gy-venimas nustojo vertės. Religija man pasivaideno silbinu, kuris ryja gyvus žmones, motinos meilė — egoizmo išpera, o kunigystė — stambeldžių die-vy aukuras.

— Mečy, — kiek patylėjusi tariau, — ar tu dabar tikrai nori būti kunigu? Ar rimtai apsi-sprėndei ir pakeitai savo pasiryžimą?

— Taip, — jis atsakė.

— Tuomet prašau priimti iš mylinčios mano širdies šį paskutinį pabučiavimą. Išimk mane iš savo gyvenimo istorijos, lai tos drauge praleistos valandėlės bus kaip nebyvusios. Aš linkiu tau, Mečy, geriausio pasisekimo, stiprybės ir laimės. — Aš priėjau prie jo, išviniu apakabinau ir pa-bučiauvau. O širdy vėl taip baisiai, rodėsi krisiu ar ką blogo sau pasidarysiau. Visomis jėgomis ra-minau save ir valdžiau savo veiksmus, kad ne-umčiau balsu šaukti ar savo plaukus rauti. Ver-kiau visą naktį, užsidariusi savo kambarėly, ir tik prieš aušrą kiek užsnūdau. Ryta atėjo Jad-vyga.

— Marytė, atbėsk tu man. Aš tave prie šios nelaimingos meilės privedžiau. Mečys dabar kaip pamišęs, įsikėlė į galvą savo pažadėjimą motinai ir baigta. Aš jam sakiau, kad jis dabar laužo savo

pažadėjimą tau, bet jis atsako: Marytė gyva, o mama mirusi; gyvos aš galiu atsiprašyti, bet mi-rusios neatsiprašysi, baigta. Pasakyta, ir turi būti išpildyta. O ar tu, sakau, nesuprantai, kad tu pažadėjai tuomet, kai mama jau nieko nebesu-prato, tas tavo pažadėjimas nieko nereiškia. Su-prato, jis sako, juk girdejai, kaip išmintingai kal-bėjo ir nudžiugo mano pažadu. Ji žinojo, kad aš jai niekad nemeluojau, ji pasitikėjo manimi ir mir-dama, aš jos neapvilsiu. Ji iš daugias galės žiūrėti į mane ir didžiutis savo sūnaus ištikimybė. Aš daugiau su juo apie tai nekalbėjau, pamaciau, kad jo galvojimas yra sutrikęs, tesžiņo. O tu, Ma-rytė, nenusimink, ir jo perdaug nesigalėk. Jei jis toks nepastovus, tai ne koks būtų buvęs tau vyras. Man tik gaila, kad aš jus suvedžiojau.

— Nieko, — užvertu ir vargingu balsu sa-kau, — man širdis paskaudės ir praeis, o jis te-gul pasirenka savo gyvenimo kelius tokius, kokie jam patinka, kad tik jam gerai sektųsi.

Sekančią dieną Mečys išvažiavo į seminariją, o po kelių dienų vėl visas grįžo prie kasdieninio gyvenimo. Vėl dirbą visus namų ruošos darbus ir mokiausi. Bet aš nebegalėjau ilgiau čia pasi-likti. Už kelių mėnesių sugrįš atostogų Meys. Aš likti. Už kelių mėnesių sugrįš atostogų Mečys.

(Bus daugiau)

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiguosime poeziją, kai atsisiųsite pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60609

DR. PAUL V. DARGIS

U. DYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Main St., Westchester, Ill.
VALANDOS: 9-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 223-5553
Service 455-4506, Page 64854

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBŲ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinimus
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POŠLAS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popietį,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2886,
Residentinis telefonas: 446-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidiniai — Pilna apmokėjimas
ZEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortelėmis.
R. SERENAS. Tel. 925-0663

MOVING

Apklausas perkraustymams
ir įvairių atstatymų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 176-1882 arba 374-9996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŽEIMOS VALANDOS
Šeštadienis ir sekmadienis
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stotis WOPA - 1490 AM
Transliuojame iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vedėja — Aldona Drotkė
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZA BRAZDŽIONYTIS
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Viešo laido iš WCEV stoties,
bangos 1450 AM.
St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p.
ir WTIS stoties, 1110 AM bangos.
2545 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-8274

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos klubo prieštartinis susirinkimas
vyks lapkričio 19 d., šeštadienį, 2 val.
popiet, Anelės Kojak salėje, 4500 S.
Talmán Ave. Bus 1984 m. valdybos
rinkimai. Nariai kviečiami dalyvauti.
Bus vaisės.

Rožė Didžgalvis, rašt.

KAS IŠRADO LIETSARGI

Pirmą lietsargį pradėjo var-
toti anglas Hanvay. Žmonės ap-
supdavo jį ratu, juokdavosi, o
kai kurie net bepročių jį laikė.
Bet jis nepaisė ir išvermingai
kentėjo iki apie vidurį perein-
tymo visi nepradėjo varto-
ti tą uždangą nuo lietaus.

Bet ir senovės tautos turėjo
savotiškas uždangas, jei ne nuo
lietaus, tai nuo saulės. Jos daž-
nai būdavo ir garbingumo žen-
klai. Egipte lietsargius dary-
davo iš palmų lapų. Amerikietis
paragon Fox išrado sulenkiamą
lietsargį ir iš to pelnė tris su
pusę milijono dolerių.

Iš kur gavo savo vardą Baltijos jūra?

Tas vardas yra neabejotinai
lietuvių kilmės. Pirmą sykį Bal-
tijos jūra suminima antrame
simtmetyje prieš Kristų, Pli-
niaus — romėnų istoriko raš-
tuose. Jis primena, jog tokį var-
dą vartojo vietiniai gyventojai.
Tą patį pažymi ir kitas rašyto-
jas Adomas Bremenietis, X am-
žiuje. Jis net pačius prūsus bei
lietuvius vadino baltų giminė-
mis.

Kodėl gi tik mūsų protėvių
vardas prigijo tai jūrai? O kur
gi buvo skandinavai, germanai
ir slavai? Kodėl gi jie nepripil-
dė nuosavo vardo? Atsakyti į
tai galima sekančiu būdu. Lie-
tuviai anksčiau už kitas gim-
nijas pasiekė tą jūrą ir ten apsi-
gyveno. Kas vėliau atėjo, tas
turėjo jau skolintis Baltijos jū-
ros pavadinimą.

give...

so more will live

HEART

FUND

PENKIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A.
ALPHONSAS D. KAULAKIS
Gyvenęs Miami, Florida.

Mirė 1978 m. lapkričio mėn. 17 dieną, sulaukęs 80 metų
amžiaus. Gimė Lietuvoje, Raseinių aps., Andrejevo par-
šausių kaime.

Palaidotas Lietuvių Tautinių kapinių mauzoliejuje.
Palikė našlę: žmona Ona (Beniškaitė), brolis Adol-
phas, brolėnė Stella ir kiti giminės.

Vėlonis priklausė Amerikos Lietuvių Tarybai ir buvo
jos garbės pirmininkas, priklausė BALFui, buvo SLA 44-os
kuopos organizatorius, priklausė Lietuvių Amerikoje Pile-
čių klubui, Miami, Fla.

Mes tau, mūsų brangiausias, niekuomet neužmirši-
me. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau
pas Tave nueisime. Tėbūna Tau lengva ši žemėlė.
Nulindę lieka: žmona, brolis, giminės.

Vincas Kudirka gimė 1858 m. gruodžio 31 dieną, mirė
1899 metų lapkričio 19 dieną Naumiestyje.
Jis parašė Lietuvos himną.

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

ŠIS TAS APIE SALIERĄ

Reikėtų daugiau sodyti dar-
žovių daržely ir patiekti savo še-
imoms.

Salierai labai vertinga dar-
žovė. Jų eteriniai aliejai žadi-
na apetitą, gerina virškinimo or-
ganų bei inkstų darbą. Galima
juos ir kepti. Pirmiausia reikia
nuvalyti, supiaustyti griežinė-
liais, virti 10 min. truputį pa-
sūdytame vandenyje. Po to, nu-
sausinti, apibarstyti duonos džiū-
vėliais ir kepti, kol gražiai pa-
gels ir abiejų pusių. Užpilti pa-
midorų padažu. Valgyti su rau-
gintais agurkais ir bulvėmis.

Salierių sriuba

Salierus supiaustyti stambiais
griežinėliais ir apvirinti pasū-
dintame ar parūgštintame van-
denyje. Išgriebus, rusausinti ir
kepinti sojų aliejuje, kol pagels.
Griežinėlius supiaustyti grie-
žinėliais, pakepinti aliejuje ir
užpilti ant paruoštų salierių. Es-
vinti šaldytuve, marinatą ir
ataušinus, juo užpilti. Taip pa-
ruošti salierai, ir palaikyti apie

pošalį valandą, pamasus ir mari-
nuotus, baravykėlius. Valgyti
su duona.

Galima išvirti salierių ir sriub-
ą: 1. Išdels salierai, 1 litras
vandens, svogūno galvutė, pora
lapų kopūstų, 3-4 bulvės, petra-
zolis šaknelė. Daržoves nuplau-
ti, nuvalyti, supiaustyti ir viri-
ti, kol bus minkštos. Kiaurasamčiu
išgriebus, pertinti ir supilti
skystį, kuriame daržovės virė,
įdėti pagal skonį ir reikala drus-
kos ir lauro lapelių, užvirinti.
Valgyti su pyragu, užbarsčius
sūsmulkintais salierių lapeliais.
M. Šulaitienė

Dabar madoje vieną virtu-
vės ar net salono sieną deko-
ruoti imituojamų plytų gaminiu
Z-Brick. Jos yra penkių šeši-
likčių colių storumo, yra tuzino
atspalvių bei stilių, kainuoja nuo
10-12 dolerių dėžutė. Žiemos

metu yra neslono praleisti laiką.

• Žiemos mėnesiais daugeliui
padidėja svoris, kurį visi sten-
giasi visokiais būdais numesti.
Patarina daugiau vartoti vaisių
ir daržovių; tai pat jų sunkų.
Stiklinė obuolių sunkos turi 75
kalorijas, spanguolių — 125,
spanguolių ir obuolių mišinys —
apie 120 kalorijų, bet galima
vandeniu sumažinti jų kiekį iki
90. Grapefruit sunka turi 75,
apelsinų sunka — 80, persikų
89, kriaušių — 95, o anansų —
100 kalorijų. Stiklinės turis 6
uncijos. Visas sunkas galima
maisyti ir atskiesti vandeniu pa-
gal pakeidąjamą skonį ir kolo-
ringumą. Didesnės krautuvės
se taip pat galima gauti morkų
ir kitokių daržovių sunkos.

• Vis labiau eina madon sve-
čiams vaišinant, prie gėrimo pa-
duoti natūralaus sūrio. Pataria-
ma patiekti sūrį kambario tem-
peratūros, nes tokioje tempera-
tūroje jis leidžia savo aromatą.

• Amerikoje atsirado, ir vis
didėja, nauja profesija — vy-
riška namų šeimininkė "house-
husband". Jie atlieka visą na-
mų ruošą, kurią seniau atlikda-
vo tik moterys. Per paskutinius
9 metus jų skaičius padidėjo net
70%. Tokiose šeimose duonda-
vio pareigas eina žmona.

• Progressive Grocer paskelb-
tais duomenimis dabar amerikie-
čiai valgo daug sveikesnį maistą
negu prieš kelis metus. Jie su-
valgo 41% daugiau vištenos,
36% daugiau salotų ir kitų ža-
lumynų, 35% daugiau vaisių,
22% daugiau sūrio ir 21% dau-
giau žalių daržovių, o išgeria
23% daugiau vaisių sulčių. Ma-
žiau suvalgo saldžių kepsnių,
bulvių atrazų bei kitokių už-
kandžių, 31% mažiau lašmukų,
24% mažiau sviesto ir tiek pat
užsaldytų piety, 21% mažiau
konservuotų vaisių, gi išgeria
27% mažiau vadinamų minkštų
gėrimų.

SPANGUOLIŲ — OBUOLIŲ SALOTAI

1 pk. (3 oz.) braškių "jello",
1 canute (1 lbs.) spanguolių sun-
kos,
1/4 puoduko verdančio vandens,
2 puodukai smulkiai supiaustu-
tų obuolių.
Išmaišykite "jello" verdančiam
vandenyje ir supilkite canutę
spanguolių sunkos. Pridėkite
pokutį gelatino mišinio. Atsal-
dykite kol visos mišinys sustings.
Tada į mišinį suvyniokite obu-
lius, ir supilkite į formas arba
į padavimo indus. Stipriai at-
šaldykite. Šito mišinio užtenka
6-8 porcijoms. Galima naudoti
per pietus, arba po pietų.
Magdalena Šulaitienė

A. A.

JOHANNAI BUCHINSKAITEI
ANDRIULIENEI
mirus,

Jos vyrui Vytautui, vaikams, anūkams, motinai Elenai
Buckinskienai, seseriai Honore reiškiu gilia nuojautą
ir kartą liūdžiu.

EUPHROSINE MIKUZICUTE

BIELIŪNAS

LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

J. A. Valstybės plinta raupai

Baisi liga, žinoma tropikiniuose kraštuose, ilgai sunaikinti kuno sąnarius, labai plinta JAV-ese.

Kaip rašo Los Angeles dienraštis "Daily News" 1983 lapkričio 10 d. laidoje (pirmame puslapyje), raupai, angliškai leprosy, plinta tolygiai su imigrantais iš tropikinių kraštų.

Los Angeles apskritys mokykla USC praneša, jų duomenimis 1963 m. Los Angeles apskrityje buvo 25 raupais sergantieji, o 1982 metais buvo net 331 tos baisios ligos apkrėstų arba padidėjo 1200%.

Be Los Angeles, raupais sergančių yra Orange, Ventura ir Santa Barbara apskrityje. Jų žiniomis, kiekvienam užsiregistravusiam ir gydomam ligoniui yra bent du nepranešę, negydomi, kurie toliau plečia baisią ligą. Ta liga sunkiai sergančių yra Texas ir Louisiana valstijose, (Turėtų būti ir Floridoje). Ligos atnešėjai yra apskrities ilgiai gyvenusieji Pacifiko salose, Pietinėje Azijoje, kai kuriose Afrikos dalyse. Liga atnešama ir iš Meksikos, net kai kurių valstybių Pietų Amerikoje, išskyrus Chile.

Siūloma ligonius griežtai izoliuoti, apie tai plačiau pranešti visuomenei.

"Leprosy" taip pat vadinama "Hansen liga", įvairiai pasireiškianti, paprastai prasidedanti dėmėmis ant odos — rankų ar kojų. Dažniausiai būna lygios dėmės, incho (poros centimetrų) platumo. Negydant jos plečiasi, gali sunaikinti jautrias nervų dalis, nepagydomai sužaloti są-

narius, išplisti įvairiose kūno dalyse, imtinai iki paskirų sąnarių nupuvimo.

Pastebėjus kokias dėmes ant odos, tuojau reikia kreiptis į patyrusį odos ligų žinovą ar gerą ligoninę tyrimui. *Zuvėdra*

PABALTIEČIŲ PLAUKYMO PIRMENYBĖS ATIDĖTOS

1983 m. S. Amerikos Pabaltiečių ir SALFASS-gos Vid. Vakarų Sporto Apygardos Plaukymo pirmenybės, turėjusios įvykti š. m. lapkričio 13 d., Garden City, Mich. (Detroito priemiestis), yra atšauktos dėl netikėtų technišku klūčių su baseinu.

Varžybos planuojamos atidėti 1983 m. gruodžio 4 d. Kada galutinai paaiškės nauja data ir vieta, bus paskelbta atskiru pranešimu.

TRUMPAI

— Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų draugijos susirinkimas bus lapkričio 18 d., penktadienį, 7:30 val. vak., parapijos salėje. Į susirinkimą žadėjo atvykti svečiai — alderm. Edward Vrdolyak ir Edward Burke. Tikimės iš jų gerų žinių.

Valdyba prašo narius ir svečius gausiai dalyvauti, nes mūsų jėga yra mūsų skaičiuje.

Stasys Patlaba

— Bendroji lietuvių dailininkų paroda Čiurlionio Galerijoje, Inc., 4038 Archer Ave., bus atidaryta šią savaitę. Dalyvauja 16 dailininkų su 46 darbais. Premijas laimėjo dail. Vera Svaibienė už grafikos darbą "Didvyrių žemė" ir Jeanne Krapsauskienė už kompiuteriu sukurtą Vyty. Parodą surengė Čiurlionio Galerija, Inc.

— L.K.V. S-ga Ramovė, Chicago Skyrius, Lietuvos Kariuomenės atskirimo minėjimą, talkinant p.p. Birutiniškams, rengia lapkričio 20 dieną. Pa-

malda J. Centro koplyčioje 11:15 v.r. Tuoj po pamaldų vyks apėigos p.p. L. Kovų paminklo. Tuoj po šių apeigų p.p. Birutiniškių paruoštos valės — pietūs J. Centro apatinėje salėje. Dalyvauti pietuose galima užsisakyti šiais tel.: 436-6641 ir 925-6193.

Visuomenė ir organizacijos su savo vėliavomis prašoma mityje dalyvauti. Valdyba

Pavergtoji Lietuvoj

1.400.000 TURISTŲ

Iki metų pabaigos Vilniuje apsilankys beveik pusantro milijono turistų. Per pirmuosius 10 mėnesių jau buvo 1.2 mil. turistų. Nepranešama, kiek jų buvo iš užsienio.

90 M. NUO K. BINKIO GIMIMO

Lapkričio 4 d. sukako 90 m., kai gimė lietuvių poetas ir dramaturgas Kazys Binkis. Mirė jis 1942 metais.

MODERNIZUOJAMA 'DROBĖ'

Moderniausia Lietuvos lengvosios pramonės įmonė "Drobė" yra modernizuojama, senas mašinas pakeičiant automatizuotomis, kurios įgalins sumažinti įmonės darbininkų skaičių.

POEZIJA DVIEM KALBOM

Vilniuje šiais metais lietuvių ir anglų kalbomis išleista Justino Marciukevičiaus eilėraščių rinkinys "Tokia yra meilė".

ATLYGINIMAS?...

S. Kmitienė, iš Jonavos rajono, klausia:

Dirbu galvijų fermoje naktinė sargė. Kiekvieną rytą iš tvarto išmėžiu mėšlą. Prižiūriu arkli. Už sargavimą gaunu 70 rublių per mėnesį, už visus kitus darbus — 50 rublių, iš viso 120 rublių. Ar pakankamo dydžio mano atlyginimas?

Kolūkiečiams, prižiūrintiems naktį gyvulius, už 8 valandas 12 minučių mokama 3 rubliai 78 kapeikos. Už šį atlyginimą jie privalo atlikti visus kolūkio valdy-

ŽVILGSNIS Į JAV POLITINIUS VINGIUS LIETUVOS ATŽVILGIU

(Atkelta iš pirmo puslapio)

Šįmet Vakarų "viršūnių" susitikime Williamsburge buvo sutarta, kad "Rytų-Vakarų ekonominiai santykiai turi derintis su mūsų saugumo interesais". Prekyboje su Sovietais, vengti na "perdidelio priklausomumo nuo energijos šaltinių įvežimų

bos pavestus darbus, susijusius su gyvulių priežiūra.

Naktinių gyvulių prižiūrėtojų darbą reikia organizuoti taip, kad jie turėtų kasavaitines poilsio dienas. Jei nėra galimybių suteikti jiems poilsio dienų, už darbą tomis dienomis mokėti dvigubą atlyginimą.

...IR PENSIJA...

O. Lukauskienė, iš Mažeikių rajono, prašo paaiškinti:

Esu gimusi 1921 metais. Nuo 1938 metų pavasario pradėjau tarnauti pas ūkininkus ir išstaračiau iki 1944 metų. 1945 metais ištekejau ir buvau namų šeimininke. Nuo 1975 metų pradėjau dirbti valstybinėse įstaigose, įmonėse darbininke. Dar ir dabar dirbu. Ar galiu kreiptis senatvės pensijos ir kokios.

Jūs neturite 20 metų darbo stažo pilnai senatvės pensijai gauti. Galite kreiptis tik dalinės pensijos (už ne visą darbo stažą). Valstybinė dalinė senatvės pensija skiriama tiems asmenims, kurių pateikti dokumentai apie darbą ir darbo stažą atitinka nustatytiems reikalavimams. SSRS valstybinė informacija gali suteikti rajono socialinio aprūpinimo skyriaus darbuotojai.

E. L. • Atduos, kai kuolai žanuos.

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions. © Ex-Lax, Inc., 1982

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraščio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00 Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Plum, Zomb — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAI DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS

• NOTARIATAS • VERTIMAS

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

5529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMĄ?

GERIAU SKOLA.

Pajamų bungalow — 1½ aukšto mūrinis, 3 butai: 1 su 2 mieg. kambariais, Marquette Parko centre. Nebrangus.

2 aukšto mūrinis. Pirmame aukšte 6 kambariai, 3 mieg. Antrasis aukštas padalintas į du butus. Butų siuvėjų dirbtuvė rūsyje. Geros pajamos. Lithuanian Plaza Court (69th St.) ir Washtenaw.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX

2951 W. 63rd St.

Tel.: 436-7878

MISCELLANEOUS

Ivairūs Galvys

PUPS ALL BREEDS

A.K.C. "R" & some mixed.

By private breeders.

Taking Christmas orders now.

395-8967

REPAIRS — IN GENERAL

Ivairūs Taisyimai

TAISO ORO VESINTUVUS, SĄLDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS BEI KROSNIS.

Herman Dečys

Tel. 585-6624

JOHN GIRAITIS

Advokatų Įstaiga

6247 S. Kedzie Ave.

(312) 776-8700

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

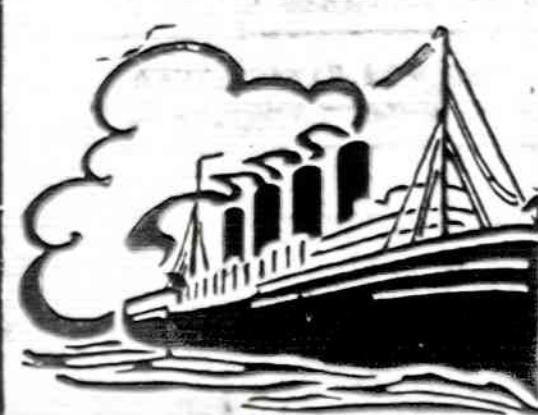
"LIUCIJA"

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta ir teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATAISYMAI

Turto Chicago miesto leidimas. Dirbu ir užmiešiuose, greiti, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

DĖMESIO

62-80 METU AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$126 pusmėčiui automobilio liability draudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue

Chicago, IL 60629

434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Leidrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisyimas

2646 West 69th Street

Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5988

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių švėtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance

Good service/Good price

F. Zapolski, Agent

3208½ W. 95th St.

Evergreen Park, Ill. 60642 - 424-8654

State Farm Fire and Casualty Company

Home Office: Bloomington, Illinois

Homeowners Insurance

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Seštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. li pagal susitarimą.

Tel. 776-5162

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS

ir V. BRIZGYS

Darbo valandos:

Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.

Seštadieniais pagal susitarimą.

6606 S. Kedzie Ave.

Chicago, Ill. 60629

Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,

paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią

Chicago lietuvių istoriją

(1869 — 1959 metai).

664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.

Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1) Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.

Chicago, IL 60608